

KURJER WARSZAWSKI

D. 25. Czerwca. — Rok 1839.

Wtorek.

№ 165.

Jutro, ŚŚ, Jan i Paweł Męczennicy.

Szpital pod nazwą *Ś. Łazarza* w Warszawie, założony został w r. 1595 przez *Xiędza Skarę*, dla ubogich wstydzających się żebrać. Otwymawszy później inne przeznaczenie, umieszczony został w domu narożnym przy ulicy Piwnej i Dunaj pod Nr 155, gdzie przyjmował chorych skórniemi chorobami dotkniętych. Następnie przy pomnażającej się liczbie chorych, przeniesiony został do domu pod liczbą 247 przy ulicy Mostowej, w którym pozostawał do roku 1832, mieszcząc głównie chorych dotkniętych chorobami sifilitycznymi, skórniemi i rakiem. W tymże roku za Najwyższym rozkazem, przeniesiony został do najętego domu przy ulicy Brackiej pod liczbą 1588 położonego. Stosownie do Ludności Warszawy, szukano miejsca w którymby najprzystawiej nowy z wszelkimi dogodnościami wybudować Szpital; zakupiono od dawna znany Ogród przy ulicach Nowy-świat i Xiążęcej, będący niegdyś własnością *Xcia Kazimierza Poniatowskiego Ex-Podkomorzego Kor.* Tu wzniesie się Dom obszerny; miejsce zdrowe, otoczone ogrodami, na wzgórzu, a przytem mają być urządzone najdokładniej wszelkie potrzeby do tego instytutu. Wczoraj uroczystie założono kamień węgielny tej budowy, wobec *JJWW. Jenerał-Adj: Szypowa Dyrektora Głó: Prezyd: w K. R. S. W. D. i O. P., Rzeczywistego Rady Stanu de Szuleca, Komendanta miasta Jen: Tuczka, Prezesa Rady Główniej Instytutów dobroczynnych Lubowidzkiego, Szambelana J. C. K. M. Rady Stanu Hrabiego Skarbka* od dawna Prezydującego w Radzie Opiekunczej tego Szpitalu, Refer: Stanu *Graybnera* Prezydenta Miasta, tudzież Członków Rady Główniej Instytutów dobro: i Rady szeregofowej tego Szpitalu, iakoteż Urzędników i Budowniczych. Po poświęceniu miejsca budowy przez *X. Górskiego*, Kapelana miejscowego, włożono w puszkę opis tej uroczystości, podpisany przez obecnych, tu-

dzież monetę bitą w tym roku w *Wienncy War;* a *JW. Jen: Adj: Szypow* pierwszy nad kamieniem węgielnym srebrną kielnią położył wapno i uderzył młotkiem mularskim, co następnie dopełnili obecni.

Ogłoszono Postanowienie Rady Admin: pod d. 18 b. m.: że w mieście Rządowem *Goszczyzie*, w Obwodzie Warszawskim, mają być 7 dawnych uprzywilejowanych i 2 teraz nadane *Jarmarki*: na *ś. Agnieszkę*, na *ś. Maciej*, na 40 *Męczenników*, na *ś. Jerzy*, na *ś. Florjan*, na *ś. Eneja*, na *ś. Urszulę*, na *ś. Andrzej* i na *ś. Wiktorję*. — *Heroldja Królestwa Polskiego* ogłosiła: „Odbierając różne denuncjacje od osób prywatnych niekiedy w imieniu Obywateli całego powiatu skreślane, a przez nikogo niepodpisane, zawierające ostrzeżenia przeciw osobom wymierzane, które złożyły lub składają swe dowody dla wylegitymowania się ze szlachectwa od przodków nabytego; doniesienia takowe anonimowe zapisane, nie może *Heroldja* uważać inaczej, iak za nienawiść i złość przeciw osobom denuncjowanym, dla szkodenia ich prawom. Gdy tego rodzaju denuncjacje, stawiają Władzę w przykrych sytuacjach dochodzenia takich okoliczności, iakich wykrycie bez wskazania śladów jest niepodobnem; przeto *Heroldja* zawiadamia kogo to dotyczy, iż tego rodzaju denuncjacje bezimiennie podawane, iako na żaden wzgląd niezastępowujące, wprost będą odrzucone. — *Jeneralny Prokurator Kr: przy Sądzie Ap:*, zawiadomił: iż zawiesił w urzędowaniu *Benedykta Kraiewskiego*, woźnego nadetatowego przy Sądzie *Ap:*. — Mieszkańcy kraiu naszego wyznania Reformowanego, dotkliwą ponieśli stratę przez wczesny i nagły zgon *ś. p. X. Ludwika Tejchmana*, Członka *Konsystorza*. Odbyszy onegdaj Nabożeństwo w swym Kościele na *Lesznie*, tknięty apoplexją, wczoraj zakończył cnotliwe, przykładne, użyteczne życie. — W nieutulonym żalu pogrą-

żony Mąż po zgonie żony Idy z Tillingerów *Hempel*, onegdaj w 30 roku życia, z świata zeszedł, zaprasza krewnych i przyjaciół na exportację ciała z Kaplicy Szpitalu Ewangiel; przy ulicy Karmelickiej, na Smętarz Ewangiel; dziś o godzinie 5tej wieczorem. — W żalu pogrążona Matka wraz z siostrami i braćmi, po ś. p. Karolu *Scharmach* (Szarmach), zmarłym wczoraj, zaprasza szanow: krewnych i przyjaciół, na exportację ciała jutro o godz: 5tej z połud: z Kaplicy przy ulicy Karmelic; na Smętarz Ewangielicki. — Zapowiedziany prospektem 1. Poszyt dzieła: *Obraz bibliograficzno-historyczny literatury i nauk w Polsce, od wprowadzenia do niej druku po rok 1830, włącznie, z pism Janockiego, Bentkowskiego, Ludwika Sobolewskiego, Ossolińskiego, Tuszyńskiego, Jana Winc: i Jerz: Sam; Bandtków i t. d., wystawiony przez A. Jochera, Magistra Filozofji Pom: Bibl: Ces: Akad: Modyko-Chirurgi: Wileńskiej. 8° Wilna 1839*, nadszedł do Księgarni Zawadzkiego i Węckiego; Szanowni Prenumeratorowie zechcą się zgłosić po odbiór Igo, a złożą prenumeratę na IIgi poszyt złp. 4. — Główną wygraną Złp. 900,000 w 5tej klasie 53ciej loterji, padła na cały los Nro 52,005, wzięty z kantoru *J. Wiemanna*, wygwała *Wdowa, utrzymująca fabrykę szczerok w Petersburgu*. — *M. O. Bachman* Optyk, mieszkający na Podwalu Nr 522, w dopełnieniu uwiadomienia swego w Kurjerze Warsz: Nr 149, złożył już częściowo dla dogodniejszego nabycia, dzieło swe optyczne w języku polskim na widok publiczny wyszłe, w księgarniach w Warsz: Aug: *E: Gliksberga* przy ulicy Miodowej pod filarami, *Senewalda, Dmochowskiego* i *Orgelbranda* przy ulicy Miodowej, *Gust: Leona Gliksberga* przy ulicy Senator: i w *Biurze Inform:*, i u *Wydawcy* po oznaczonej cenie nabyć można. Wkrótce dzieło to przesłane zostanie do Wilna, dla powiększenia ilości posłanych tamże już egzemplarzy, tudzież do Krakowa, Lwowa i Poznania, w celu rozszerzenia wiadomości użytecznych a nieznanych dotąd szczegółowo w iawnych pismach chirurgi-

cznych, optycznych i okulistycznych. Wszystkie egzemplarze sąstępem wydawcy opatrzone. Zastrzega Wydawca dochodzenie praw swojej własności drogą właściwą na przypadek przedruku gdziekolwiek za granicą. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Dawnych grzechach* wszyscy, a po *Biednym rybaku* *JP. Żółtkowski* 2-kroć, tudzież *JPanna Meier* i *JP. Stolpe*.

Zeszedł niedzieli w parafji *Dąbrówce* w Obi Stanisław; obchodzono Odpust od lat 3ch wprowadzony, OPATRZNOŚCI BOSKIEJ. Kościół pobożnym ludem był napełniony, Summę celebrował *X. Sieczkowski* Proboszcz z Poręby, kazanie nader wymowne miał *X. Wojda* Proboszcz z Postolisk. *W. Józef Zielński* Dziedzic Małopola, a Kolator tego kościoła, sprowadził Artystów muzyki z Warszawy, którzy wykonali Mszę na głosy z organem kompozycji *Wajnera* Ojca. Duchownych przybyłych, jako też gości, uprzejmie przyjmował *X. Szywniewski* Proboszcz miejscowy.

Anglja. — Gazety z *Limerik* i innych miejsc donoszą o strasznych burzach, które w nocach 7 i 8 b. m. zrzuciły znaczne szkody. Całe pola są zalane, kilku ludzi utraciło życie. — Z *Australji* donoszą, iż 100 Europejczyków nielitośnie spaliło na stosie 25ciu tamecznych kraioców. Rzeczą dziwną iż mordercy znaleźli Adwokata, który ich obronił przed sądem przysięgłych. Władza miejscowa kazała jednak proces wytoczyć przed innym sądem przysięgłych; tenże uznał 7miu winnemi, i skazał ich na śmierć. — Między *Margrabią Londondery* i *Panem Gratan* przyszło do pojedynku, z powodu iż drugi uczuł się obrażonym w mowie mianej przez *Margrabię* w Parlamencie. *P. Gratan* wystrzelił pierwszy i chybił, potem *Margrabia* wystrzelił w powietrze. *P. Gratan* uznał to za dosyć uczynienie za dostateczne, i pojednał się z przeciwnikiem. — W *Bridzowater* i okolicy dało się uczuć 22 z. m. lekkie trzęsienie ziemi.

Francoja. — Donoszą z *Gwadalupy*, że żółta fabra ieszcząc grasnie; wynaleziono iednak śro-

dek przeciw niej bardzo skuteczny, to jest kąpiele z chloranem wapna. — W *Marsylii* 3ch braci miało zamiar razem rzucić się w morze, szczęściem zdołano wcześniej od tego ich wstrzymać. — Listy z *Paryża* do *Petersburga*, zostają teraz przez *Berlin* w ciągu 10 dni przesyłane. Dawniej zostawały na drodze 3 tygodnie. — *Hrabia Polso di Borgo* około 29 b. m. spodziewany był w *Paryżu*. — O niesnaskach między *Beiem Tunetańskim* i *Francją*, donoszą co następuje: Po zdobyciu *Algieru*, została *Francja* od *Beia Tunetańskiego* uproszoną o opiekę przeciw *Sułtanowi*, a za to obiecał opłacić koszt uzbrajającej się floty w tym celu. *Francja* żąda teraz 18 milionów fr., i do czasu wypłaty tej summy, chce obsadzić twierdze *Kef* i *Bicerte* (*Bisert*). Nakoniec postanowiono nieporozumienia zatłwić drogą układów. *Anglja* nie jest przytem świadkiem obojętnym. Pułkownik *Kon-sydine* w *Tunecie*, który tamże organizuje wojsko, miał kilkakrotne narady z *Beiem*, i wyjechał do *Kef*. *Fregata* angielska: zostaje także od niejakiego czasu z tajną misją w porcie tunetańskim; uważają, że *Konsul* angielski mie-wa teraz częste narady z *Beiem*.

Hiszpanja. — *Karliści* po zburzeniu miasta *Rippol*, oblegają *Puycedę*; dzieci i kobiety, schroniły się na ziemię francuską, z obawy aby ich niespotkał takiż los jak nieszczęśliwych mieszkańców miasta *Rippol*. — 140 *Oficerów* karlistowskich zostających w niewoli w *Burgos* zdołało przekupić strażników, i uciec do *Durango*.

Niemcy. — Następca tronu *Bawarskiego* udał się z *Rzymu* na niejakie czas do *Geny*. — Syn *Xięcia Miłosza* choruje niebezpiecznie w *Semlinie* na suchoty. Głoszą z *Serwji*, iż *Xiążę Miłosz* zamysła kraj na zawsze opuścić (?). — *Xiężna* *Wilhelmowa Radziwiłłowa* wyjechała z *Berlina* do *Cieplic*. — Syn *Xięcia Oranji* 12 b. m. przybył niespodzianie do *Darmstadt*; przybycie jego było zapowiedziane na 13go, dla tego też nie można było przywitać go z honorami jakie dla niego przygotowano. — *Czarnogórcy*

już oddawna przywłaszczyli sobie grunty w okolicy tureckiej twierdzy *Szabljak*; gdy niedawno *Poseł* *Baszy Skutari* zażądał od nich zwrotu tych posiadłości, odpowiedzieli, iż właściwie cała *Zenta* (równina *Albanji* tureckiej) do nich należy. Gdyby ziemię tę istotnie zagrabili, dostaliby zarazem miasta warowne *Spusz*, *Szabljak*, *Podgorizza* i t. d., ale spodziewać się można, iż *Turcy* na takowe odstąpienie nigdy nie zezwolą; głoszą nawet iż między *Turkami* i *Czarnogórcami* przyszło już do bitwy, w której z obu stron wielu ludzi poległo; pewno z tej przyczyny *Paszalik Skutari* nie posyła *Sułtanowi* wojska. — *Xiężna* *Braganzy* 12 b. m. za swoim przybyciem do *Sztokolmu*, przyjmowała tamże ciało dyplomatyczne, 13 b. m. znajdowała się z *Królową* *Szwedzką* w teatrze na przedstawieniu *Roberta djabła*. — *W. K. CESARZE-WICZ* Następca tronu rossyj: 17 b. m. wyjechał z *Frankfortu n. M.* do *Kissingen*, z kąd przez *Berlin* i *Szczecin* uda się z powrotem do *Rossji*. — *W Ferrarze* (we *Włoszech*), w dniu *Bożego* ciała, zaszła krwawa walka między garnizonem *Austrjackim* a *Szwajcarami*. Nie tylko było wielu ranionych, ale i kilka osób postradało życie.

Turecja. — Mimo nowo zawartego traktatu handlowego z *Anglją*, żalą się bardzo *Kupecy* angielscy na upadek handlu na wschodzie; przyczyną tego pewno jest ogólna zubożałość delegująca ludowi.

Rozmaitości. — 10go b. m. odbyła się w *Oxfordzie* tegoroczna uroczystość muzyczna; wykonano nowe oratorium *Bishopa* pod tytułem *Anioł strącony z nieba*. — 13go b. m. wznosił się *P. Hampton* balonem z *Chelsci*, a potem spuścił się szczęśliwie. Na drodze wyrzucił worek piasku, widzowie myśleli iż to on sam, lecz *Żeglarz* bez przypadku dostał się spadochronem na ziemię przy murze, przyczem tylko lekkiego doznał stłuczenia. Lud chciał go z początku obsypać gradem kamieni, za to iż odwlekał z wzbicianiem się, ale za jego powrotem powitał go okrzykami radości. — *Doktór* *Al. Donne* ogłosił w dzienniku sporów obszer-

ny opis środków na nagniotki, za najprostszą i najskuteczniejszą poleca potaż rozpuszczony w wodzie, pomexem (gatunek kamienia) zmoczonym, w tym rozciekciu pociera się lekko część zboląłą na nodze, i po kilkakrotnem powtarzaniu nagniotki znikną. — Zapalony Amator rybołówstwa, który zwiędził 4 części śwjata aby poświęcać się tej zabawie, oddał teraz na wystawę w Paryżu wędkę opatrzoną dzwoneczkiem, którym ryba złowiona sama daje znać o swojej niedoli. — Wiadomo iż Kwakry przed nikim nie zdejmują kapelusza, mimo to ieden z nich niedawno opowiedział: Byłem w Londynie, kiedyś ujrzał Królowę jadącą na ucztę w *Mansions-house*, piękna jej postawa, jej twarz niewinna i zarazem pełną godności tak silne wrażenie na mnie wywarły, iż mimowolnie zdjąłem kapelusz. — W iednej zgumii francuzkich zdarzył się przypadek następujący: Obywatelowi po 24-letnim pożyciu małżeńskim urodził się syn, i z okoliczności tak radosnego dla niego zdarzenia wyprawił ucztę dla krewnych, przy stole gdy wzniosł kielich za zdrowie swego iedyńaka, doniesiono mu iż dziecko kona! — Na licytacji portretów i obrazów, zapalony amator ale nie wielki znawca, upodobał sobie obraz przedstawiający zwierzynę. „Cóż to dzieło warte?“ zapytał obok stojącego znanego malarza. „Bardzo łatwo obliczyć, rzekł z usmiechem zapytany, tu są przedstawione zając, para kuropatw i kilka innych ptaszków; na rynku kosztują zając 5 zł., para kuropatw 6 zł., więc wraz z innymi ptaszkami dzieło to może być warte 12 do 15tu zł.“ Zaczynają licytować, i obraz wspomniany został kupiony przez imiego malarza za 150 zł. „Panie, zawołał, amator z ukontentowaniem, Pan oszukałeś się djabliście, dać 150 zł. za zwierzynę malowaną! wszak ia na rynku mogę dostać zająca, kuropatwy, i t. d. za 12 zł. i mogę ieszcze mieć przyjemność zjeść ie na pieczyście, a Pan dałeś tyle za zwierzynę malowaną, ia nie taki głupi!“ Czy Pan to mówisz na serjo? „Pewno że na serjo.“ Kiedy tak, masz Pan słuszność żem się oszukał, ale na Pana.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Zamojski Jan Hra: z Dobiesławic; Dobrzański Łuk: Dzie: z Woli Sienickiej; Wedrychowski Józ: Dzie: z Scimifowic; Njemierowski Fran: Dzie: z Droglin; Czarnowski Roman Dzie: z Słuchowka; Martin Jan Dzie: z Kręzala; Winiarski Jan Dzie: z Poryte.

DONIESIENTA.

Skwestrator Obwodu podaje do publicznej wiadomości, iż w mieście Piasecznie na rzecz podatków Rządowych, zostało zaigte Drzewo opałowe Dębina i Olszyna, w kłocach przeszło sztuk 150, i sżni dębowych 2, Meble, Wóz łowany, które będą sprzedane przez publiczną licytacją w d. 1 Lipca 1839 r. w Urzędzie Muncypalnym tegoż miasta.

Bobolecki.

Świeże Pocztowe ŚLERZIE wczoraj nadeszły do Składu Win i Korzeni przy ulicy Nowy Świat w domu Zrazowskiego.

APTEKA w mieście powiatowem do sprzedania. Bliższą wiadomość w Aptece Wó Neumejera, przy ulicy Nowo-Senatorskiej powziąć można.

Za Wolskimi Rogatkami, na Czystym, rozpoczął się zbiór CZERESNI, których można dostać w każdym czasie, w gatunkach najlepszych, rwanych prosto z drzewa.

Romanowski.

Z Biura Informacyjnego.

KOLONJA w bliskości Warszawy, czyniąca znaczny dochód z Paktu i Siana, iest z wolnej ręki do sprzedania; wiadomość w Biurze Informacyjnem.

Ządana iest mała dzierżawa najwięcej do 7,000, w odległości do 8 mił od Warszawy; kłoby miał podobną, niech się zgłosi do Biura Informacyjnego.

Dziś rano ciepła stopni 13. Wczoraj w południe 19. TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro Okno zamurowane. 23 raz Skutki i oddalenia. 8 raz Osobliwi więźni.

Dziś za Wolskimi rogatkami u P. Olma na dochód Domu Schronienia, MUZYKA Czeska.

Dziś w Powązkach ORKIESTRA WARSZAWSKA.

PANORAMA nowa na Krak: Przed: codziennie.

Podpisany ma honor donieść Szanow: Amatorom Myślistwa, iż jutro od godziny 3ciej po południu, na Czystym, w Ogrodzie iego, będzie Strzelanie o 70

kroków do Dzika, przesuwającego się przez stawisko, 6 łokci szerokości mające; tak mała odległość, pozwoli każdemu strzelać, z własnej zwyczajnej broni. Zabawa ta przyniesie łubownikom polowania na grube zwierzę, wiele złudzenia i wprawy. Niewpisani do książki Strzeleckiej, płacą po gr. 15 od strzału; wpisani zaś, nie nie płacą.

Göbel.